

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.133g/2020 privind excepția de neconstituționalitate
a articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din Codul de executare
(măsurile de asigurare pe perioada suspendării
procedurii de executare)

nr. 125 din 22.10.2020

Monitorul Oficial nr.293-303/173 din 13.11.2020

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,
Având în vedere sesizarea înregistrată pe 4 august 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 22 octombrie 2020 în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#), ridicată de către dna Victoria Baciuc, reclamant în dosarul nr.25-95/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Dan Sîrbu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 21 iunie 2019, Judecătoria Cimișlia, sediul central, a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către lichidatorul autorizat Alexandru Verdeș, reprezentant al debitorului insolubil S.R.L. „Dinamic Textil” Î.C.S., împotriva dnei Victoria Baciuc, având ca intervenient pe S.R.L. „V&V ART”, cu privire la anularea actelor juridice, la repunerea părților în poziția inițială și la încasarea sumei. Între altele, s-a dispus încasarea sumei de 605500 lei și a taxei de stat de 18165 lei din contul dnei Victoria Baciuc în beneficiul S.R.L. „Dinamic Textil” Î.C.S.

4. Pe 1 noiembrie 2019, executorul judecătoresc Maxim Romaliischi a intentat procedura de executare a titlului executoriu din 21 iunie 2019 și a aplicat un sechestru pe mijloacele financiare ale debitoarei Victoria Baciuc.

5. Pe 4 decembrie 2019, Curtea de Apel Comrat a admis recursul declarat de dl avocat Ghenadie Odobescu în interesele dnei Victoria Baciuc și a casat integral hotărârea menționată *supra*, cu trimiterea la rejudecare a cauzei.

6. Pe 17 decembrie 2019, dna Victoria Baciuc i-a adresat executorului judecătoresc o cerere prin care a solicitat anularea măsurilor de asigurare aplicate prin Încheierea din 1 noiembrie 2019. Executorul

judecătorească a refuzat anularea măsurilor de asigurare, deoarece, potrivit articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#), anularea hotărârii judecătorești cu transmiterea cauzei la rejudecare nu constituie un temei de încetare a procedurii de executare și de anulare a măsurilor de asigurare.

7. Pe 10 ianuarie 2020, dna Victoria Baciuc a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Dinamic Textil” Î.C.S., aflată în proces de insolvență, și împotriva executorului judecătorească Maxim Romalișchi, prin care a solicitat obligarea executorului de a anula măsurile de asigurare.

8. Pe parcursul judecării cauzei, dna Victoria Baciuc a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#).

9. Prin Încheierea din 31 iulie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

[...]”.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

[...]”.

Articolul 127

Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”.

11. Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin [Legea nr.443 din 24 decembrie 2004](#), sunt următoarele:

Articolul 78

Obligația de a suspenda executarea și termenele de suspendare a executării

„(1) Executorul judecătorească este obligat să suspende executarea documentului executoriu în cazul:

[...]”

f) anulării hotărârii în a cărei bază a fost emis titlul executoriu, cu remiterea cauzei la rejudecare – până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

(2) În cazul suspendării procedurii de executare în temeiul indicat la alin.(1) lit.f), executorul judecătorească, la cererea debitorului, poate dispune substituția unei măsuri de asigurare a executării documentului executoriu cu alta, care ar asigura integral valoarea creanței.

[...]”

(5) Încheierea privind suspendarea executării documentului executoriu poate fi contestată în instanță de judecată în termen de 15 zile.”

Articolul 84

Modul de încetare sau de suspendare a procedurii de executare

„(1) Asupra suspendării sau încetării procedurii de executare decide executorul judecătorească, cu înștiințarea creditorului și a debitorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică luarea deciziei.

(2) Pe durata suspendării procedurii de executare, orice act de executare este interzis, cu

excepția aplicării măsurilor de asigurare.

(3) Încheierea privind suspendarea sau încetarea procedurii de executare poate fi contestată în instanță de judecată.

(4) Pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decât exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În argumentarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că în cadrul procedurii de executare, executorul judecătoresc aplică măsurile de asigurare a unui document executoriu valid. Totuși, autorul afirmă că în temeiul articolelor contestate, executorul judecătoresc menține măsurile de asigurare, chiar dacă documentul executoriu a fost casat de către instanța de judecată.

13. De asemenea, autorul susține că prevederile contestate nu-i permit instanței de judecată să examineze necesitatea menținerii, a substituirii sau a anulării măsurilor de asigurare aplicate de către executorul judecătoresc, în funcție de circumstanțele cauzei. De altfel, autorul subliniază că măsurile de asigurare aplicate de către executorul judecătoresc nu pot fi substituite conform prevederilor articolului 179 din [Codul de procedură civilă](#).

14. Prin urmare, autorul menționează că în baza articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#) pot fi aplicate măsuri de asigurare fără ca acestea să fie necesare și justificate, fiind instituite prin forța legii.

15. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 9, 20, 46 și 127 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

17. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din [Codul de executare](#), ține de competența Curții Constituționale.

18. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către o parte în proces (a se vedea §1 *supra*). Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#), așa cum a fost interpretat acesta prin [Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016](#).

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#). Articolul 78 alin.(1) lit.f) din Cod stabilește obligația executorului judecătoresc de a suspenda executarea documentului executoriu în cazul anulării hotărârii pe baza căreia a fost emis titlul executoriu, cu trimiterea cauzei la rejudecare – până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Articolul 84 alin.(2) din Cod prevede că, pe durata suspendării procedurii de executare, orice act de executare este interzis, cu excepția aplicării măsurilor de asigurare.

20. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă care are ca obiect o cerere de chemare în judecată privind obligarea executorului judecătoresc de a anula măsurile de asigurare aplicate de acesta (a se vedea §7 *supra*). Astfel, Curtea admite că instanța de judecată va aplica prevederile contestate în cauza pe care o examinează.

21. Curtea notează că prevederile criticate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

22. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept constituțional. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea [DCC nr.38 din 7 aprilie 2020](#), §18; [DCC nr.56 din 2 iunie 2020](#), §21; [DCC nr.61 din 11 iunie 2020](#), §35; [DCC nr.107 din 29 septembrie 2020](#), §25).

23. Autorul sesizării a invocat că prevederile legale contestate contravin articolelor 9 [*principiile*

fundamentale privind proprietatea], 20 [*accesul liber la justiție*], 46 [*dreptul de proprietate privată și protecția acesteia*] și 127 [*proprietatea*] din [Constituție](#). Astfel, Curtea va examina incidența acestor prevederi constituționale.

24. Cu privire la incidența articolelor 9 și 127 din [Constituție](#), care se referă la principiile fundamentale privind proprietatea și ocrotirea proprietății de către stat, Curtea a observat că aceste norme constituționale comportă un caracter general și reprezintă imperative care stau la baza oricăror reglementări referitoare la proprietate.

25. Cu referire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor contestate, raportată la articolele 20 și 46 din [Constituție](#), Curtea menționează că aceste articole îi garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente și dreptul de proprietate privată.

26. Prin urmare, atunci când este în discuție dreptul de proprietate, persoana interesată trebuie să aibă la dispoziție suficiente garanții procedurale și trebuie să aibă posibilitatea unui acces efectiv la un tribunal, care să se pronunțe cu privire la pretensele ingerințe în dreptul său ([HCC nr.8 din 5 aprilie 2019](#), §48).

27. Pentru că în această cauză este incident dreptul de proprietate, Curtea va verifica dacă legea conține suficiente garanții procedurale prin intermediul cărora persoanele să-și apere acest drept.

28. Curtea reține că în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare și pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc poate aplica măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură causală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta. Executorul judecătoresc poate pune sechestrul pe mijloacele bănești sau pe bunurile debitorului (articolul 63 alin.(1) lit.a) din [Codul de executare](#)).

29. De asemenea, Curtea reține că măsurile de asigurare în procedura de executare se aplică și se mențin doar dacă aplicarea sau menținerea lor este necesară și proporțională (articolul 64¹ din [Codul de executare](#)).

30. Sub acest aspect, Curtea observă că părțile procedurii de executare, inclusiv debitorul, pot contesta încheierea privind asigurarea acțiunii (articolul 66 alin.(2) din [Codul de executare](#)), precum și încheierea privind suspendarea executării documentului executoriu în instanța de judecată (articolul 78 alin.(5) din Cod). Astfel, dispozițiile criticate nu restrâng sau nu diminuează dreptul de acces liber la justiție și, prin urmare, în această cauză Curtea nu reține o problemă de constituționalitate din perspectiva articolului 20 din [Constituție](#).

31. În acest sens, Curtea evidențiază că, la sesizare, instanțelor de judecată le revine sarcina de a evalua necesitatea și proporționalitatea aplicării sau menținerii măsurilor de asigurare dispuse de către executor.

32. De altfel, Curtea evidențiază că legislatorul a prevăzut că în cazul suspendării procedurii de executare din cauza anulării hotărârii pe baza căreia a fost emis titlul executoriu, cu trimiterea cauzei la rejudecare, debitorul îi poate solicita executorului judecătoresc substituirea unei măsuri de asigurare a executării documentului executoriu cu alta, care ar asigura integral valoarea creanței (articolul 78 alin.(2) din [Codul de executare](#)).

33. De asemenea, Curtea reține că în procedura de recurs și revizuire a hotărârii debitorul poate depune cauțiune și executorul judecătoresc poate dispune ridicarea totală sau parțială a sechestrului de pe bunurile debitorului (articolul 80 alin.(3) din [Codul de executare](#)).

34. Totodată, Curtea subliniază că în cazul în care măsurile de asigurare au fost aplicate la solicitarea reclamantului, iar hotărârea de respingere a acțiunii reclamantului a devenit irevocabilă, pârâtul este în drept să intenteze împotriva reclamantului o acțiune în reparație a prejudiciului cauzat prin măsurile de asigurare a acțiunii, indiferent de vinovăția reclamantului (articolul 182 alin.(2) din Codul de procedură civilă).

35. Astfel, Curtea observă că legislația conține garanții și remedii suficiente pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale debitorului în cazul aplicării măsurilor de asigurare pe perioada suspendării procedurii de executare din cauza anulării hotărârii pe baza căreia a fost emis titlul executoriu.

36. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se declară *inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 78 alin.(1) lit.f) și 84 alin.(2) din [Codul de executare](#), ridicată de către dna Victoria Baci, reclamant în dosarul nr.25-95/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Domnica MANOLE

Nr.125. Chișinău, 22 octombrie 2020.